صفحه‌آرا: مجید اصغری

توسعه همکاری‌های دفاعی ایران و بلاروس

مناسبات دفاعی و نظامی ایران و بلاروس رو به گسترش است. در دیدار امیر سیدعبدالرحیم موسوی، فرمانده‌کل ارتش با معاون ستادکل نیروهای مسلح بلاروس، دوطرف بر ضرورت تقویت تعاملات دوجانبه در حوزه‌های مختلف ازجمله امور آموزشی، تبادل تجربیات و توسعه روابط دفاعی و نظامی تأکید کردند. پایگاه اطلاع‌رسانی ارتش

خبرهایی که نمی‌بینید

هشدار ایران به اروپایی‌ها

کاظم غریب‌آبادی، معاون حقوقی و بین‌المللی وزارت امورخارجه درباره استفاده احتمالی اروپایی‌ها از سازوکار ماشه، با تأکید بر اینکه این کشورها باید به فرایند دیپلماسی کمک کنند، اظهارکرد: ایران در مقابل استفاده احتمالی اروپا از سازوکار ماشه، اقدام متناسبی را انجام می‌دهد./ میزان

خط‌ونشان تهران برای ترامپ

پاسخ ایران به آمریکا: جمهوری اسلامی زیر بار تهدید نمی‌رود

گفت‌وگو

در روزگاری که لفاظی‌های پرهیاهوی آمریکا و شخص دونالد ترامپ بار دیگر علیه ملت ایران به راه افتاده، پاسخ‌های صریح و قاطع مقامات جمهوری اسلامی، نشان از ایستادگی و عزت‌مداری دارد. مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان، در واکنش به این تهدیدات بی‌پایه، با صلابتی برخاسته از منافع ملی و استقلال سیاسی ایران سخن گفت. او با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی هرگز تسلیم فشار و تهدید نمی‌شود، تصریح کرد که ایران در مسیر منافع ملت خود حرکت می‌کند و اجازه نخواهد داد هیچ قدرتی از جایگاه تحکم‌آمیز با ملت بزرگ ایران سخن بگوید. اظهارات رئیس‌جمهور، بازتابی از اراده نظام در برابر زیاده‌خواهی‌های واشنگتن است: اراده‌ای که در طول دهه‌ها تجربه، تهدید و زور خللی در آن وارد نشده است و اکنون با صدایی رسا از تریبون دیپلماسی و سیاست منطقه‌ای جهان شنیده می‌شود. برای بررسی عملیات جنگ روانی این روزهای آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران، حسام‌الدین برومند، پژوهشگر و تحلیلگر مسائل بین‌الملل مهمان تلویزیون اینترنتی همشهری بود. که مشروح این گفت‌وگو از نظر می‌گذرد.

آقای پزشکیان صحبت‌های ترامپ مبنی‌بر تبدیل‌شدن ایران به بیابان یا تهدید به حمله را چندین‌بار پاسخ داده‌اند. ارزیابی شما از رفتار ترامپ و پاسخ‌های آقای پزشکیان چیست؟

مشخصا ترامپ از زمانی که رای به بار دوم به کاخ سفید بازگشته سناریوی سه‌ضلعی تهدید، تحریم و عملیات روانی را دنبال می‌کند. مدل صحبت‌های ترامپ خیلی انطباقی با مسائل سیاست خارجی ندارد. رفتار ایشان کاسب کارانه است و خودبینکسی محسوب‌کننده را بر می‌کند. سفر ترامپ به عربستان، امارات و قطر، متن و فرامتن دارد. متن سفر تعاملات اقتصادی است، اما فرامتن ماجرا درس‌های غلطی بود که درباره ایران داد. فرامتن این بود که اینها حریف ایران نمی‌شوند. محاسبات آنها به ثمر ننشسته است. فرامتن ایشان آن، حقارت حکمرانی بود که در این سفر اتفاق افتاد. عربستان و امارات به چه وضعیتی افتاده‌اند که در نهایت ذلت با ترامپ هم‌صحبت می‌شوند تا سقوط نکنند. ترامپ دست به عملیات روانی زد و گفت عربستان بیابان‌ها را سرد کرده و ایران چنین نکرده است. ترامپ دارد علیه مقاومت دست به عملیات روانی می‌زند؛ می‌خواهد بگوید آنهایی که در محور مقاومت هستند، عقب می‌مانند و اینها که با سازش کردند، پیشرفت می‌کنند. متأسفانه برخی بادوهای داخلی هم نغمه را روغه می‌زنند و این سفر ترامپ را تعبیر به توسعه می‌کنند. این غلط است. ما با حقارت اسلام آمریکایی در این سفر مواجه بودیم. بحث راه در اینجا مطالعه است. الفبای توسعه و راه، استقلال است. عربستان و امارات الان استقلال دارند؟ گفته می‌شود قرارداد‌ها ۲ تریلیون دلار بوده اما بعدا رویترز گفت ۷۰۰میلیون دلار بوده است. رقم را در رسانه‌ها کاهش دادند چون کشورهای منطقه‌ای فهمیدند ترامپ در سفرش این کشورها را دوشیده است.

در زمان یاسر دو چندصدمیلیارد دلار با عربستانی‌ها قرارداد بسته شد؛ اما اکنون ترامپ به شکل عیان سخنرانی کرد که این مبالغ گرفته نشده است.

گفت ما تریلیون دلار به جیب زدیم. اینها به خاطر این است که آمریکایی‌ها در حوزه مسائل منطقه‌ای، تمام ادعاهایشان نه تنها به ثمر ننشسته، بلکه با شکست مواجه شده است. همین ترامپی که می‌گوید من مثلا شنیه جهنم درست می‌کنم، یکدفعه با یمنی‌ها آتش‌بس می‌کند. حتی نشریات صهیونیستی هم از آمریکا انتقاد کردند که ترامپ خیانت کرده است.

او حتی در معامله‌گری رفقایش را تنها می‌گذارد.

چون هیچوقت رجل سیاسی نبوده است. کسی مثل جوزف نای می‌گوید ترامپ ظرف ۸ماه قدرت نرم آمریکا را به باد داد. قدرتی که چندصدسال برایش برنامه‌ریزی شده است. با اخیرا والت نظریه‌پرداز روابط بین‌الملل گفته است که ایران لیبی نیست. آقای پزشکیان به‌درستی پاسخ ترامپ را دادند و انتظار هم همین بود.

صحبت آقای پزشکیان خیلی بازتاب داشت در واکنش به تهدیدهای ترامپ گفته بود ما ۴۵سال است که تحریم هستیم و اینکه فشار حداکثری در دوره اول ریاست‌جمهوری ترامپ هم امتحان شده بود، الان ما رامی‌خواهید از چه بترسانید؟! چقدر این پاسخ دادن‌ها اهمیت دارند؟

قطعا بسیار تاثیرگذار است. یکی از اضلاع مهم جنگ ترکیبی جنگ روانی است. اگر در حوزه رسانه منفعل باشیم قطعا حریف جلوتر می‌آید و پرفشارتر ادامه می‌دهد. ما برای برهم‌زدن محاسبات طرف مقابل، باید این معادله را به‌هم بزنیم. ما حتمسا باید موازنه قدرت پرفرکنیم. یک ساحت این موازنه قدرت در حوزه کلامی و رسانه‌ای است. اگر موازنه ایجاد نکنید در این‌بست انفعال قرار می‌گیرید؛ در یک دالان تاریک. ایران هیچوقت طرفدار جنگ نبوده است، اما به جریانی که بعدا آسمش را هم تله جنگ می‌گذارند. به لحاظ روابط بین‌الملل همین‌جا هم باید موازنه برقرار کنیم. آماده بودن ما برای جنگیدن منجر به نجنگیدن می‌شود. اگر طرف ببیند رئیس‌جمهور که نماینده ملت ایران است برای همه سناریوها آماده است، محاسبات را عوض می‌کند. اگر چنین تکنیم طرف مقابل روی کانون‌های تصمیم‌سازی ما عملیات روانی شروع می‌کند. من این کنش و واکنش‌ها را واجب می‌دانم.

در خصوص شخص ترامپ این سؤال برای مرده وجود دارد که دنبال چیست؟ آیا صرفا نمایش بی‌دهد؟ مثلا در جنگ بین‌دو قبل از آمدن به منطقه، ویتکاف را فرستاد و بعدا اعلام کرد که یمن دیگر کشتی‌های آمریکایی را نمی‌زند... هدف ترامپ موضوع بزرگ‌تری است... غنی‌سازی اصلا برای ترامپ اولویت محسوب می‌شود؟

ما یک تجربه با ترامپ در دولت قبلی او داریم. او اردیبهشت ۱۳۹۷ از برجام خارج شد و رجزخوانی کرد که ۱۰ماه دیگر عمر جمهوری اسلامی تمام است و جشن سالگرد انقلاب هرگز خود را برگزار نخواهد کرد؛ اما شکست خورد. الان هم تجربه ما نشان می‌دهد ایران به هیچ عنوان به‌دنبال جنگ نیست؛ چون به‌عنوان معامله‌گر بزرگ می‌داند جنگ‌طلبی این ایران بسیار بالا و غیرقابل پیش‌بینی است. موضوع هسته‌ای بهانه ماجراست؛ او می‌خواهد با ایران جنگ اقتصادی کند. کل ماجرای ترامپ، جنگ اقتصادی با ایران و مهار آن است. او می‌خواهد جلوی قدرتمند شدن ایران در جهان را بگیرد. مسئله اصلا غنی‌سازی یا زدن ایران نیست. ایران قطعا از غنی‌سازی کوتاه نمی‌آید؛ پس چرا می‌گویند غنی‌سازی صفر؟! این همان عملیات روانی و سیگنال به فضای اجتماعی ماست تا قشره‌فروزی کنند. دشمن به‌دنبال کمرنگ کردن انسجام داخلی ماست. می‌خواهد ما وارد دوقطبی‌سازی شویم و نتوانیم در اقتصاد برنامه‌ریزی کنیم و از دل آن فرصت بسازیم. بعنظر من اصلا ماجرا همین اقتصاد است. چه توافق بشود و چه نشود سعی‌شان ما را مرکز جنگ اقتصادی است. آمریکایی‌ها می‌خواهند ایران در نظم نوین جهانی جامعی قدرت نداشته باشد.

سی‌ان‌ان اعلام کرده که اسرائیل به‌دنبال حمله به ایران است. این گزاره خیلی دارد قوی می‌شود که «اگر توافق نکنید تاسیسات هسته‌ای هدف قرار می‌گیرد». چقدر این موضوع امکان‌پذیر است؟

آمریکایی‌ها پیش از این نو به منطقه آوردند و الان هم منطقه را ترک کرده‌اند. رسانه‌هایی مثل سی‌ان‌ان و رویترز اعلام کردند که اسرائیل آماده است به تاسیسات ایرانی حمله کند. رژیم اسرائیل اکنون زیر فشار سنگینی قرار دارد. الان دودستگی ایجاد شده و ترامپ در مقاطعی اسرائیلی‌ها را جاری داده است؛ اما همچنان دنبال جنگ رسانه‌ای و جنگ روانی علیه ایران هستند. تخریب فضای ذهنی جامعه، دقیق‌ترین تعریف از جنگ روانی است. رهبری گفتند یکی از دهها کار وزارت امور خارجه مذاکره است. پس نباید مثل یک‌دهه قبل وزارت امور خارجه کلا درگیر برجام شود.

کفن به جای غذا

سران عرب به‌جای توقف جنگ در غزه، کفن برای ساکنان این باریکه ارسال کردند

گزارش۲ رضا عمویی روزنامه‌نگار

از همان ابتدای جنگ علیه غزه، بسیاری از حاکمان عرب تصمیم خود را در این نبرد گرفته بودند و خودشان می‌دانستند کجای این جنگ ایستاده‌اند. سکوت خفت‌بار و گاه انتشار خبرهایی از کمک‌های پشت‌پرده برخی شیخ‌نشینان اوطبلی از نل آویو همگی حکایت از آن داشت که تقریبا حاکمان جهان عرب تصمیمی برای متوقف کردن جنایت علیه هم‌زبانان عرب خود در چهنم غزه ندارند؛ شاید دلیل این تصمیم اعرای عربی در برابر ساکنان غزه هم مشخص باشد و آن فلسطینی بودن ساکنان غزه است. سال‌هاست که ساکنان قصرهای ساحلی در کرانه جنوبی خلیج‌فارس از قبله اول مسلمانان در قدس روی برگردانده‌اند. برای آنها دیگر فرقی ندارد که جنایت اسرائیل علیه فلسطینی‌ها در کرانه باختری باشد یا باریکه غزه. حرف حاکمان قصرنشین جهان عرب یکی است: فلسطین را فراموش کنید و به رقص نور و صدا در برج‌های شیشه‌ای بندر خیبر شوید! شاید هم همین رفتار حاکمان عرب است که باعث شده تا نتانیاهو در قتل‌عام فلسطینی‌ها دست خود را باز ببیند. در عوض حاکمان عرب با ارسال کفن به غزه می‌خواهند مطمئن شوند که کفن قربانیان و شهدای جنایات اسرائیل در غزه کاملا عربی است. لابد غیرت اعیران عرب اجازه نمی‌دهد که اجساد شهدای فلسطینی‌ها در کفن‌های غیرعربی به خاک سپرده شوند! اما جز ارسال کفن، شیوخ و رهبران عرب برای فلسطین و غزه بحران‌زده در یک سال و نیم گذشته چه کرده‌اند؟

غزه با کفن اعیران عرب دفن می‌شود!

براساس گزارش «رامی عبده»، رئیس دیده‌بان حقوق بشر اروپا- مدیترانه، از میان پنج کامیون حامل کمک‌های بشردوستانه که پس از سه‌ماه وارد غزه شدند، دو کامیون حاوی کفن بودند. اما تعجب‌آورتر اینکه این کمک‌های اهدایی از سوی یک کشور عربی صورت گرفته است. در واقع حدود نیمی از بار امدادی کشورهای عربی به غزه شامل کفن بوده و ارسال این کفن‌ها نشان دهنده آمادگی اعیران عرب برای مرگ دسته‌جمعی اهالی غزه است. به قول یک کارشناس سیاسی، غزه تغذیه نمی‌شود، بلکه دفن می‌شود.

کفن؛ نماد نابودی

طی ۲۰ماه گذشته بیش از ۶۰هزار نفر در باریکه غزه در بمباران‌های بی‌وقفه رژیم صهیونیستی به شهادت رسیده‌اند؛ یعنی در این مدت هر روز تقریبا ۱۰۰ نفر در غزه شهید شده‌اند و در این وضعیت کفن به یک نماد در غزه تبدیل شده است. «هروان الهمص»، مدیر بیمارستان ابویوسف النجار در رفح در این ارتباط گفته است که شمار زیاد شهدا، کفن سفید را به نمادی از جنگ غزه تبدیل کرده و کفن اکنون به نمادی از آرمان فلسطین و این جنگ تبدیل شده است. کفن نماد نابودی مردم فلسطین در نوار غزه است.

کشورهای عربی چه می‌توانستند انجام دهند که نکردند؟

۲۰ماه جنگ در غزه با بیش از ۱۵۰هزار شهید و زخمی جنایت کوچکی نیست. جنگ علیه غزه یکی از بزرگ‌ترین جنایت‌های ضدبشر در تاریخ معاصر است، با این حال تاریخ ثبت خواهد کرد در حالی که مهم‌نیست‌ها در حال آواگردن و نابودی مردم فلسطین در غزه بودند، برخی از سران عرب با حمایت سیاسی و لجستیکی از اسرائیل، برای فلسطینی‌ها کفن می‌فرستادند! به راستی امیران و حکام جهان عرب در برابر جنایات هرروزه اسرائیل علیه غزه چه کاری می‌توانستند انجام دهند که انجام ندادند؟

عدم‌حمایت از متجاوز: گزارش‌های متعددی درباره حمایت مستقیم شیوخ عربی از اسرائیل همزمان با جنایت در غزه وجود دارد. تداوم پایبندی امارات و بحرین به توافقنامه ابراهیم به‌رغم کشتار گسترده فلسطینیان و ادامه ارتباط سیاسی آردن، مصر و مراکش با اسرائیل نشان‌دهنده حمایت مستمر این کشورهای عربی از اسرائیل است. امارات در بیانیه اولیه بعد از عملیات ۷ اکتبر از موضع همدردی با اسرائیل وارد شد. الهاشمی، وزیر مشاور امارات در امور همکاری‌های بین‌المللی هم در ۲۵ اکتبر ۲۰۲۳ در نشست شورای امنیت سازمان ملل متحد، بدون اشاره به جنایت‌های ۷۵ساله اسرائیل و بستر عملیات طوفان‌الاقصی، حملات حماس را در ۱۷ اکتبر «حملاتی وحشیانه و شنیع» توصیف کرد و خواستار «آزادی فوری و بدون قید و شرط اسرای اسرائیلی» شد. همچنین بعد از جنگ اسرائیل علیه غزه، هیچ‌کدام از کشورهای عربی دارای رابطه سیاسی با اسرائیل، نه سفیر خود را فرا خواندند و نه سفیر اسرائیل را احراج کردند.

اعراب منفعل‌تر از کشورهای اروپایی‌اند: در جریان اجلاس اخیر کشورهای عربی در بغداد، تخست‌وزیر اسپانیا به‌صورت رسمی خواستار بازداشت نتانیاهو به‌دلیل جنایات جنگی در اسرائیل شد اما کشورهای عربی فقط به محکومیت جنگ در غزه بسنده کردند. کلنی حداقل مواضع رهبران کشورهای عربی در حد تخست‌وزیر یک کشور اروپایی مانند اسپانیا بود که خواستار بازداشت نتانیاهو شده بود، اما رهبران عربی تاکنون درخواستی برای بازداشت نتانیاهو به‌عنوان عامل جنایت غزه مطرح نکرده‌اند.

عدم انجام پیگیری‌های حقوقی جنایت در غزه: بایگاه عربی الوقت در گزارشی اعلام کرده است که براساس ماده ۲ توافقنامه دفاع مشترک عربی، کشورهای عضو اتحادیه عرب ملزم هستند که هرگونه تجاوز مسلحانه علیه هر کشور عربی را به‌عنوان تجاوز علیه همه آنها تلقی کنند و اقدامات لازم، ازجمله استفاده از نیروی مسلح برای دفع چنین تجاوزی و بازگرداندن امنیت و صلح را انجام دهند. بسا توجه به اصل مورد توافق در میان کشورعربی عربی، اما طی ۲۰ماه گذشته که جنگ علیه غزه به شدیدترین شکل خود ادامه داشته است، کشورهای عربی با وجود برگزاری چندین نوبت اجلاس اتحادیه عرب، هیچ کار عملی و اقدام اجرایی‌ای برای توقف بمباران غزه انجام نداده‌اند.

عدم‌انجام اقدامات لازم از سوی اتحادیه عرب: «محمد محمود مهران»، استاد مصری حقوق بین‌الملل درباره وظایف حاکمان عرب در قبال جنگ غزه معتقد است که اجلاس اتحادیه عرب باید شامل سازوکارهای قوری برای حمایت از مردم فلسطین در غزه و کرانه باختری، حمایت از طرح بازسازی غزه بدون آواگردن ساکنان آن، اتخاذ موضع واحد و قاطع در برابر طرح‌های آواگری، فعال‌کردن توافقنامه دفاع مشترک عربی برای مقابله با تهدیدات مشترک و استفاده از اهرم‌های اقتصادی و سیاسی موجود در برابر تجاوزات اسرائیل باشد. این عضو انجمن آمریکایی و اروپایی حقوق بین‌الملل در ادامه به تلویزیون راشئودی گفت که اجلاس اتحادیه عرب باید تصمیمات الزام‌آور و مؤثری اتخاذ نماید تا پیام روشنی به جهان ارسال کند؛ پیامی که ممنی بر این باشد که اعراب اجازه آوارگی فلسطینی‌ها از سرزمین خود را نخواهند داد و خطوط قرمزی درباره فلسطین وجود دارد که ضرفنظر از فشارها، اعراب اجازه عبور از این خطوط قرمز را نخواهند داد؛ اما رهبران عربی در اجلاس‌های اتحادیه عرب تاکنون هیچ اقدامی انجام نداده‌اند. عبدالله عبدالله، کارشناس اردنی نیز درباره کارکرد اجلاس اتحادیه عرب برای مردم فلسطین به نیوعرب گفته است: «اجلاس اتحادیه عرب باید سازوکارهای حقوقی بین‌المللی را برای جلوگیری از آواگری اجباری فلسطینی‌ها فعال کند، اما این اتحادیه تاکنون این اقدام را انجام نداده است.»

صفحه‌آرا: مجید اصغری

بستن ابلات و محاصره بن گوریون، آغاز کار یمن است

«محمد البخیتی»، عضو دفتر سیاسی انصارالله در سخنانی با هشدار به رژیم صهیونیستی اعلام کرد که ما توانستیم بندر ایلات را ببندیم و محاصره هوایی بر فرودگاه بن‌گوریون اعمال کنیم و اگر اشغالگران به تجاوز خود به غزه ادامه دهند، عملیات‌های ما علیه آنها روندی تدریجی و تصاعدی خواهد داشت./ المسیره

خبرهایی که نمی‌بینید

تحریم فروش سلاح به اسرائیل در اسپانیا

پارلمان اسپانیا موافقت خود را با پیش‌نویس قانونی مبنی بر تحریم فروش سلاح به رژیم صهیونیستی اعلام کرد. براساس این قانون، هیچ سلاح و تجهیزات جنگی‌ای که بتوان از آنها در جنگ علیه غزه استفاده کرد به رژیم صهیونیستی فروخته نخواهد شد. / رویترز

جواب‌های قاطع پزشکیان به لفاظی‌های ضدایرانی ترامپ

پاسخ یاوه‌گویی

نشست تلویزیون همشهری درباره مواضع اخیر رئیس‌جمهور ایران علیه آمریکایی‌ها

گزارش۱ علیرضا احمدی روزنامه‌نگار

اخبار تاییدنشده به نقل از عمان حکایت از از سرگیری مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در روز جمعه دارد، مقام‌های آمریکایی با در دسترس‌کار قرار دادن فاز تازه‌ای از عملیات روانی، می‌کوشند تهران را تحت فشار فزاینده‌ای قرار دهند؛ رویکردی که با واکنش متقابل تهران مواجه شده‌است. درحالی‌که روند مذاکرات ایران و آمریکا همچنان در کانون توجه رسانه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی قرار دارد، رسانه‌ها و مقام‌های آمریکایی به‌جای در پیش گرفتن رویکرد عمل‌گرایانه در قبال مذاکراتی که تاکنون در ۴دور انجام شده، به فضاسازی رسانه‌ای روی آورده‌اند و با به‌کارگیری ابزارهای چندوجهی، می‌کوشند در بسط «خطوط قرمز»، جمهوری اسلامی را وادار به عقب‌نشینی از موضع حفظ غنی‌سازی در خاک ایران کنند.

در شرایطی که به‌نظر می‌رسد کاخ‌سفید با در دستور کار قرار دادن راهبرد «دستاوردسازی برای ترامپ» تلاش دارد گزاره‌های مدنظر خود را به تهران تحمیل کند، در روزهای اخیر مقام‌های ایرانی در سطوح مختلف، بارها تأکید کرده‌اند که غنی‌سازی «خط قرمز» ایران است و تهران از این موضع عقب نخواهد نشست.

تقابل مواضع رسانه‌ای میان تهران و واشنگتن در حالی طی روزهای اخیر افزایش قابل توجهی داشته است که یکی از جنبه‌های ملموس این روند، پاسخ‌های قاطع رئیس‌جمهور ایران به لفاظی‌های گاه و بی‌گاه ترامپ است. در هفته‌ها و ماه‌های اخیر به کرات شاهد پاسخ‌های دندان‌شکن مسعود پزشکیان به گزافه‌گویی‌های طرف آمریکایی بوده‌ایم: گزافه‌گویی‌هایی که اگرچه در جریان سفر اخیر ترامپ به ۳کشور عربستان، قطر و امارات افزایش یافت، اما با واکنش‌های محکم و صریح در تهران مواجه شده که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود.

غارتگر آمریکایی

۳۲اردیبهشت‌ماه بود که رئیس‌جمهور آمریکا در جریان سفر به عربستان، طی سخنرانی خود در نشست سرمایه‌گذاری عربستان سعودی و آمریکا، به لفاظی‌هایی علیه تهران پرداخت که با جول‌های کوبنده و البته متعدد رئیس‌جمهور ایران در روزهای اخیر مواجه شد. یکی از آخرین پاسخ‌های پزشکیان به لفاظی‌های ترامپ روز چهارشنبه در آیین گرامیداشت شهید جمهور و شهدای خدمت در مجلس داده شد.

ادعای ترامپ (خطاب به سعودی‌ها): در شرایطی که شما در حال ساخت آسمانخراش هستید، ساختمان‌های تهران در حال ویران شدن هستند. مدیریت اشتباه چندساله دولت ایران باعث شده این کشور با قطعی‌های چندساعته و روزانه برق و آب روبه‌رو شود.

پاسخ پزشکیان: ترامپ در عربستان ادعا کرد که اینها می‌خورند، می‌برند و می‌دزدند؛ دزدان و تروریست‌های غارتگر همه زمین‌ها را به تمام جهان را چپاول می‌کنند به دیگران اتهام دزدی و تروریست بودن می‌زنند.

چه‌کسی تهدید است؟

اتهام‌زنی به تهران با هدف «ایران‌هراسی» یکی دیگر از محورهای لفاظی‌های ترامپ در جریان سفر منطقه‌ای‌اش به غرب آسیا بود. او در سخنرانی‌اش در نشست سرمایه‌گذاری عربستان سعودی و آمریکا ادعایی را درباره «تفنگ مخرب ایران در منطقه» مطرح کرد که رئیس‌جمهور ایران یک روز بعد در نشست با نخبگان، فرهیختگان و فعالان فرهنگی استان کرمانشاه به آنها پاسخ داد.

ادعای ترامپ: بزرگ‌ترین نیروی مخرب در خاورمیانه، ایران است. ایران باعث خرابی و ویرانی در یمن، عراق، سوریه و لبنان و دیگر کشورهاست.

پاسخ پزشکیان: ترامپ به ما گفته خطرناک! ما ۶هزار زن و بچه و کودک را در عرض یک سال نابود کردیم! ما ۱۰۰ما آب و نان را بر مظلومان بستیم؟... ما عامل جنگیم یا شمایی که آمدید بمب و موشک به کشورهای منطقه بفروشید؟

ادعای ترامپ (در پاسخ به سؤالی درباره تصمیم جهت استفاده از اسامی جعلی برای خلیج‌فارس): زمانی که به خاورمیانه سفر کنم، از من درباره آن خواهند پرسید و باید درباره آن تصمیم بگیرم.

پاسخ پزشکیان: (بیامی در شبکه اجتماعی ایکس): #خلیج_فارس، خلیج‌فارس خواهد ماند.

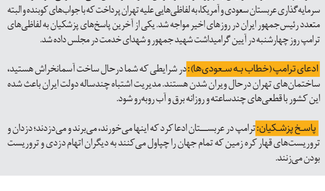

تهدید شرم‌آور

پاسخ‌های صریح رئیس‌جمهور ایران به گزافه‌گویی‌های ترامپ اما طی ماه‌های اخیر همواره ادامه داشته است. در دومین روز اسفندماه بود که پزشکیان بار دیگر پاسخ تهدیدهای همتای آمریکایی خود را درباره تهدید حمله به تاسیسات هسته‌ای ایران داد. این در حالی بود که چند روز پیش‌تر از آن، در ۲۳بهمن‌ماه ۱۴۰۳، ترامپ در گفت‌وگو به شبکه تلویزیونی فاکس‌نیوز، ایران را به بمباران تاسیسات هسته‌ای‌اش تهدید کرده است.

ادعای ترامپ: ما نمی‌توانیم اجازه دهیم کشورهای دیگر به سلاح هسته‌ای دست یابند؛ نه فقط ایران... در خاورمیانه، من سیاست فشار حداکثری خود بر ایران را که برای برقراری صلح طراحی شده بود، احیا کردمام. (۲اسفندماه، مجمع سرمایه‌گذاری در فلوریدا)

پاسخ پزشکیان: حالا که تهدید می‌کنی، من اصلا نمی‌آیم با تو مذاکره کنم؛ هر غلطی می‌خواهی بکنی، بکن. (۲۱اسفندماه، سخنرانی در مجمع کارآفرینان ایران)

ما را تهدید نکنید

۲۷اردیبهشت‌ماه رئیس‌جمهور آمریکا در گفت‌وگو با شبکه آمریکایی «فاکس‌نیوز» بار دیگر زبان به تهدید ایران گشود و کوشید با تکرار تهدیدهای نظامی، تهران را به عقب‌نشینی از خطوط قرمز خود، ازجمله در حوزه غنی‌سازی اورانیوم وادار کند. این بار نیز ادعاهای دندان‌شکن دهنگی ایرانی‌ای مواجه شد و پزشکیان یک روز بعد، در سخنرانی‌اش در مجمع گفت‌وگوی تهران، آب سردی بر تهدیدهای ترامپ ریخت.

ادعای ترامپ: ۱۰۰درصد با ایران به یک راه‌حل می‌رسیم. ما این مسئله را به هر طریقی حل خواهیم کرد یا با خشونت یا بی‌خشونت.

پاسخ پزشکیان: ما که یک عمر است تحریم هستیم؛ چه کار می‌خواهند کنند؟ ما را از تحریم و بمب نترسانید.

پاسخی به تهدیدها

۲۱اسفندماه بود که رئیس‌جمهور ایران بار دیگر به تهدیدها و لفاظی‌های ترامپ پاسخ داد؛ پاسخی که بازتاب گسترده‌ای نیز در رسانه‌ها داشت. رئیس‌جمهور آمریکا در آخرین روزهای اسفندماه طی گفت‌وگویی با دیگر تهدیدهای ضدایرانی خود را تکرار کرد. این بار نیز پاسخ‌ها واکنش پزشکیان را در نشست اعضای مجمع کارآفرینان ایران به‌دنبال داشت.

ادعای ترامپ: ما نمی‌توانیم اجازه دهیم کشورهای دیگر به سلاح هسته‌ای دست یابند؛ نه فقط ایران... در خاورمیانه، من سیاست فشار حداکثری خود بر ایران را که برای برقراری صلح طراحی شده بود، احیا کردمام. (۲اسفندماه، مجمع سرمایه‌گذاری در فلوریدا)

پاسخ پزشکیان: حالا که تهدید می‌کنی، من اصلا نمی‌آیم با تو مذاکره کنم؛ هر غلطی می‌خواهی بکنی، بکن. (۲۱اسفندماه، سخنرانی در مجمع کارآفرینان ایران)

دریچه

بن‌بست هسته‌ای؛ اعتراف بی‌سابقه وندی شرمن

وندی شرمن، معاون پیشین وزارت امور خارجه آمریکا که در دوره اوباما مسئول مذاکره با ایران بود، متقاعد کردن تهران به‌دست کشیدن از غنی‌سازی را غیرممکن خواند.

غیرممکن اما واقعی

■ وندی شرمن، مذاکره‌کننده ارشد سابق آمریکا در برجام: «برجیدن برنامه هسته‌ای ایران و توقف غنی‌سازی، هرچند برای ما ایده‌آل باشد، اما غیرممکن است.»

مذاکرات در آستانه بن‌بست

مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و آمریکا به بن‌بست رسیده است.

■ دلیل: پافشاری واشنگتن بر توقف کامل غنی‌سازی

■ ایران: غنی‌سازی قابل معامله نیست و ادامه خواهد یافت؛ چه با توافق، چه بی‌توافق

موضع صریح ایران

■ سید عباس عراقچی، مذاکره‌کننده ارشد:

«غنی‌سازی ادامه می‌یابد؛ این حق مسلم ماست.»

خطر جنگ با تبلیغ انتخاباتی؟

■ شرمن: احتمال درگیری وجود دارد اما «ترامپ اهل جنگ نیست.»

دور زدن تحریم‌ها ادامه دارد

درصورت شکست مذاکرات:

■ ایران نفت خود را همچنان به چین، هند و برخی کشورها خواهد فروخت.

■ تحریم‌ها، مانع فروش انرژی ایران نشده‌اند.

زیاده‌خواهی آمریکا ادامه دارد

استیو ویتکاف، نماینده مذاکره‌کننده فعلی آمریکا خواستار توقف کامل غنی‌سازی در ایران شده است.

اما واقعیت در میدان

■ برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، متوقف‌شدنی نیست.

یادداشت حنیف غفاری: تحلیلگر مسائل بین‌الملل

از زلینسکی تا جولانی

غلبه نظام معامله‌گرایانه ترامپ بر نگاه استراتژیک و راهبردی وی، مولد دردسرهایی در کاخ سفید و وزارت خارجه آمریکا بوده است. آنچه در جریان سفر اخیر رئیس‌جمهور آمریکا به منطقه غرب آسیا قابل مشاهده بود، نمادی عینی از همین نگاه نامتوازن وی نسبت به تحولات کلان در حوزه روابط بین‌الملل بوده است. براساس آنچه رویتر ادعا کرده، مقامات وزارت خارجه‌اداری و وزارت خارجه آمریکا از تصمیم ناگهانی ترامپ برای لغو تحریم‌های سوریه «غافلگیر» شدند. لغو تحریم‌ها و ایفای پیچیده و مستلزم هماهنگی میان چندین نهاد مختلف دولتی و همچنین کنگره است. با این حال ترامپ در دیدار اوبه‌حمد جولانی سرکرده گروه تحریرالشام، از فول خوتین وعده‌ای را به وی داد!

مقامات ارشد وزارت خارجه و وزارت خزانه‌داری آمریکا قویا معتقدند لغو تحریم‌های ضدسوری که بسیاری از آنها دهه‌هاست برقرار هستند، به سادگی امکانپذیر نیست مگر آنکه فرایند رفع تحریم‌ها جنبه‌های تمادین داشته باشد؛ نکته مهم‌تر اینکه چنین تصمیمی در حوزه سیاست خارجی آمریکا در گرو چینش مقدمات و پیش‌نیازهایی است که حداقل درحال حاضر خبری از آنها در قاموس تصمیم‌سازی واشنگتن در قبال دمشق نیست.

کاخ سفید هیچ یادداشت یا دستورالعملی برای اداره‌سازی روند لغو تحریم‌ها برای مقام‌های وزارت خارجه و خزانه‌داری صادر نکرده و هیچ اطلاعی هم به آنها درباره قریب‌الوقوع بودن اعلام آن نداده است.

همین مسئله، بار دیگر در خصوص نیت واقعی ترامپ از بیان موضوع رفع تحریم‌های سوریه تردیدهایی را ایجاد کرده است. اگرچه جولانی و دیگر مستأجران فعلی کاخ ریاست‌جمهوری سوریه علاقه وافری نسبت به باورکردن وعده پوچ ترامپ دارند، اما خطوط قرمز و واقعیات جاری در گردش کار وزارت خارجه و خزانه‌داری ایالات متحده چنین چیزی را نشان نمی‌دهد.

شاید وعده رفع تحریم‌های آمریکا (و متعاقبا اروپایی‌ها) علیه سوریه را بتوان مشابه همان وعده‌های دانست که اعضای دولت قبلی آمریکا و سران اروپایی به ولادیمیر زلنسکی درخصوص عضویت در پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) دادند! قبل از آغاز جنگ اوکراین، آمریکا و دیگر اعضای ناتو به زلینسکی تضمین دادند درصورت وقوع جنگ با روسیه، عضویت کشورش در ناتو حداقلی‌ترین دستاورد مواجهه کی‌یف و مسکو خواهد بود. اکنون، درحالی‌که بیش از ۳ سال از وقوع جنگ اوکراین سپری شده، از ترامپ و مکرون گرفته تا مارک روته، دبیر کل هلندی ناتو متفق‌القول هستند که عضویت کی‌یف در منظومه امنیتی ناتو با معضلات و دشواری‌هایی مواجه است که حل و فصل آنها در کوتاه‌مدت و حتی بلندمدت امکانپذیر نیست! در چنین شرایطی غرب به زلینسکی توصیه کرده که عضویت کشورش در پیمان آتلانتیک شمالی، را فراموش کند و صرفا به‌عنوان یک «شریک با اولویت» برخی حمایت‌های تسلیحاتی و سیاسی ناتو از خود را دریافت کند؛ وعده ترامپ به جولانی نیز به لحاظ ماهوی، مشابهت زیادی با وعده غرب به زلینسکی در خصوص عضویت اوکراین در ناتو دارد، با این تفاوت که تضمین‌های ارائه شده اولیه به رئیس‌جمهور شکست خورده اوکراین به‌مراتب پررنگ‌تر و عینی‌تر بوده است!

مجلس سحر خانمحمدی: روزنامه